

**Dades documentals sobre els orgues de
l'església del convent franciscà de
Montblanc (1685)**

Josep M. Llobet i Portella

•
•
•
•

Dades documentals sobre els orgues de l'església del convent franciscà de Montblanc (1685)

Josep M. Llobet i Portella

jllibet@cervera.uned.es

Resum: Transcripció i comentari de dos documents de l'any 1685 que aporten informació sobre els orgues de l'església del convent franciscà de Montblanc.

Paraules clau: orgues, franciscans, Montblanc

Abstract: Transcription and commentary on two papers in 1685 which provide information on the organs of the church of the Franciscan convent of Montblanc.

Keywords: organs, Franciscans, Montblanc

Dos documents notarials de l'any 1685 –recentment localitzats–, que es guarden a l'Arxiu Comarcal de la Segarra (ACSG), situat a Cervera, dels quals adjuntem la transcripció, ens han permès conèixer algunes dades sobre els orgues de l'església del convent franciscà de Montblanc.

Així, sabem que el dia 6 de juny d'aquell any, Josep Cabanyes i Francesc Fàbregues, frares del convent franciscà de Sant Bartomeu de Bellpuig, prestaren declaració davant el notari Antoni Tomàs per tal d'aclarir alguns aspectes relacionats amb els pactes fets entre Magí Garriga, mestre d'orgues, i Francesc Vallalta, guardià del convent franciscà de Montblanc.

Tant Josep Cabanyes com Francesc Fàbregues en les seves declaracions asseguren que es trobaven presents al convent franciscà de Montblanc quan, el mes d'abril de l'any anterior, el mestre d'orgues Magí Garriga establí uns pactes amb Francesc Vallalta, guardià del convent, mitjançant els quals el mestre es comprometia a construir un orgue per a l'església d'aquest convent i que hi havia presents l'organista i altres religiosos del convent. També diuen que, a més de fabricar un orgue nou, el mestre havia d'ajustar a aquest orgue nou un orguenet vell que posseïa el convent, sense afegir ni treure cap flauta, només adobar les que estaven espatllades i que, una vegada Magí Garriga hagué marxat, Roc Cugat, que era el vicari del convent, va dir que tenia por que el mestre canviés alguna flauta de l'orguenet vell i, per prevenir-ho, s'emportaria les flautes a la seva cel·la, a la qual cosa afegia que volia estar present quan el mestre posés les flautes a l'orguenet vell per tal que les col·loqués de la mateixa manera que estaven col·locades anteriorment.

Resta, doncs, documentat que el mes d'abril de 1684 el mestre d'orgues Magí Garriga es comprometé a fer un nou orgue per a l'església del convent franciscà de Montblanc i també que aquest convent ja posseïa un orguenet que el mestre havia d'ajustar a l'orgue nou. D'altra banda, les declaracions de dos antics conventuals d'aquest convent que van fer l'any següent demostren que va sorgir algun problema relacionat amb l'execució de l'obra compromesa.

Pel que fa al mestre d'orgues Magí Garriga, sabem que era originari de la població segarrenca de la Guàrdia Lada i, des de l'any 1675, consta com a resident a Riudoms, on treballà en la construcció d'un orgue per a l'església parroquial. La seva producció es desenvolupà, principalment, al Camp de Tarragona i a les comarques veïnes, i construí orgues per a les esglésies de Santa Coloma de Queralt, Riudoms i, potser, Sarral, entre altres poblacions.¹

Textos documentals

1

1685, juny, 6. Bellpuig

Josep Cabanyes, frare del convent franciscà de Sant Bartomeu de Bellpuig, presta declaració en relació amb els pactes fets entre Magí Garriga, mestre d'orgues, i Francesc Vallalta, guardià del convent franciscà de Montblanc.

Arxiu Comarcal de la Segarra, Fons Notarial, Bellpuig, 8, Antoni Tomàs, *Manual*, 1684-1685, f. 86 v.

Noverint universi quod anno nativitate Domini millesimo sexcentesimo octuagesimo quinto die vero sexta mensis iunii eiusdem anni intitulata, presente et in his vocato, requisito atque rogato me Antonio Thomàs, auctoritate regia notario publico ville Pulcri Podii, diocesis celsonensis, infra scripto, et presentibus etiam Iosepho Vila, maior, pharmacopola, et Nicolao Janer, negotiatore, ambobus dicte ville Pulcri Podii, pro testibus ad infra scripta vocatis atque rogatis et spetialiter assumptis, reverendus pater frater Iosephus Cabanyes, predicator conventualis conventus Sancti Bartholomei ordinis Seraphici Patris Sancti Francisci dicte ville Pulcri Podii extra muros siti, constitutus personaliter coram me dicto Antonio Thomàs, notario, reperto personaliter in claustris ipsius conventus et ante ianuam ecclesie dicti conventus, que est ante cisternam, ad requisitionem reverendi patris fratris Francisci Vallalta, guardiani conventus ville de Monblanch ordinis predicti Sancti Francisci, qui dictus Cabanyes requisivit mihi dicto notario quatenus conficerem instrumentum de verbis a se inferendis et in dicto instrumento continuarem verba que eum ab eius ore proferrentur et sunt que secuntur:

Portalada de l'església de Sant Francesc de Montblanc. (Foto: Josep M. Carreras)

Senyor notari, lleve acte com jo dich y fas fe que en lo mes de abril del any pròxim passat de 1684, trobant-me jo en lo convent de Sant Francesch de la vila de Monblanch, archabisbat de Tarragona, aleshores conventual en dit convent, me trobí present quant Magí Garriga, mestre de orgues, ajustà la obra del orgue de dit convent de Sant Francesch de Monblanch ab lo reverent pare fra Francesch Vallalta, guardià de dit convent, y en presència del organiste de dit convent, del pare fra Francisco Fàbregues, predicador y també conventual aleshores de dit convent, y altres religiosos del mateix convent y jo també ajudí ajustar la dita obra ab dits mestre Garriga y pare guardià y ajustaren y concordaren les ditas parts, a més del ajust que està contengut en lo acte que feren de dit ajust (lo qual acte he llegit jo vuy die present), que dit Magí Garriga havia de ajustar tota la aleta o organet vell que era en dit convent ab lo orga nou, sens anyadir ni quitar ninguna flauta sinó de la mateixa conformitat que estave, y que, si alguna flauta estave espallada, se obligà a adobar-la y afinar-la y axí restà concordat entre ditas parts devant de mi. Y lo pare Roch Cugat, vicari de dit convent, després que dit mestre Garriga fou fora, devant de mi, digué que, per ser dit orguenet o aleta tant fi, que no volia fiar les flautes en mans del dit mestre sinó que se les ne portaria a la selda perquè no les cambiàs, que quant les hi auria de posar volia ser present perquè les posàs ab los matexos modo y forme que estaven

antes. Y tot lo per mi dit és la veritat per lo jurament que fas more sacerdotali de llicència del dit reverent pare fra Francisco Ferrer, guardià de dit convent de Bellpuig, en ànima mia

De quibus, etc. Que fuerunt acta, etc.

2

1685, juny, 6. Bellpuig

Francesc Fàbregues, frare del convent franciscà de Sant Bartomeu de Bellpuig, presta declaració en relació amb els pactes fets entre Magí Garriga, mestre d'orgues, i Francesc Vallalta, guardià del convent franciscà de Montblanc.

Arxiu Comarcal de la Segarra, Fons Notarial, Bellpuig, 8, Antoni Tomàs, *Manual*, 1684-1685, f. 88.

Noverint universi quod anno nativitate Domini 1685 die vero sexta mensis iunii eiusdem anni intitulata, (fiat ut proximo usque ad «reverendus pater» et postea dices:) reverendus pater frater Franciscus Fàbregues, predicator et magister juvenum conventus Sancti Bartholomei dicte ville Pulcri Podii extra muros siti ordinis Seraphici Patris Sancti Francisci, constitutus personaliter coram me Antonio Thomàs, notario pre et infra scripto, reperto in claustris ipsius conventus (fiat ut in citato usque ad «senyor notari» et postea dices:)

Senyor notari, lleve acte com jo dich y fas fe que en lo mes de abril del any proppassat de mil sis-cents vuytanta-quatre me trobaie jo en lo convent de Sant Francesch de la vila de Monblanch, archabisbat de Tarragona, aleshoras en dit convent conventual, me trobí present quant Magí Garriga, mestre de orgues, féu lo ajust ab lo reverent pare fra Francesch Vallalta, guardià de dit convent de Monblanch, y ajustà lo fer lo orgue de dit convent y en dit ajust també era present lo organiste y lo pare Francisco [*sic*] Cabanyes y altres religiosos del dit convent y jo també los ajudí a ajustar y ajustaren les ditas parts, a més del ajustat y posat en lo acte del ajust, que dit Magí Garriga havie de ajustar tota la aleta o organet vell que era en dit convent ab lo orga nou que dit mestre havie promès fer, sens posar ni tràurer ninguna flauta de dit organet o ala sinó de la mateixa manera que estava, y que, si alguna flauta estave espallada, la havia de adobar dit mestre y afinar-la y axí restà ajustat entre los dits mestre y pare guardià devant de mi. Y, després que fou fora dit mestre Garriga, digué devant de mi lo pare fra Roch Cugat, vicari de dit convent, que se'n volia portar a la selda les flautas de dita ala o orguenet perquè lo dit mestre no tingués ocasió de cambiar-les, que dit organet era molt fi, y que quant dit mestre les auria de posar volia ésser present perquè les posàs ab la forma y manera que estaven. Y tot lo que desobre tinch dit

és la veritat per lo jurament que fas en ànima mia ab la forma sacerdotal de llicència del reverent pare fra Francesch Farrer, guardià de aquest convent.

De quibus, etc. Que fuerunt acta, etc.

Notes

(1) CORTÉS, Francesc i PUIG, Roser. «L'orgue de Santa Coloma de Queralt i Magí Garriga (1681)». *Recull*, 3 (1995), p. 47-64. En aquest article el lector trobarà una extensa bibliografia sobre el tema. Pel que fa a l'orgue de l'església de Santa Maria de Montblanc, vegeu: SÁNCHEZ REAL, José. «L'orgue del segle XVII». *Espitllera*, 111 (1997), p. 30-31. Hom també pot veure: LLOBET, Josep M. «Documents sobre la construcció i la reconstrucció d'orgues a la Segarra, l'Urgell i l'Alt Urgell durant el segle XVIII». *Palestra Universitària*, 15 (2002), p. 139-182.

Rebuda: setembre 2010
Valoració: Josep M. Grau i Pujol
Acceptació: octubre 2010